

Vragen over Dienstencentrum COA van de Stadspartij van 2 juni 2025 met beantwoording op 19 juni 2025

Gerard Pelgrim van de Stadspartij heeft onderstaande technische vragen over het Dienstencentrum. De beantwoording staat eronder.

- 1) In Ter Apel is een aanmeldcentrum, een dienstencentrum en een AZC gevestigd: klopt dat?

In ter Apel is inderdaad een aanmeldcentrum gevestigd. Daarnaast worden hier in lijn met het dienstencentrum asielzoekers opgevangen ten behoeve van het ter plaatse doorlopen van de eerste fase van het asielproces. Aanvullend worden hier asielzoekers opgevangen ten behoeve van het doorlopen van de verdere asielprocedure, alsook opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen en opvang van asielzoekers in de vrijheidsbeperkende locatie.

- 2) Op de Revelhorst in Zutphen wordt een dienstencentrum gevestigd met als doel de asielprocedure te versnellen.

- a. Wat gebeurt er exact op een dienstencentrum?

De eerste aanmelding vindt plaats op het Aanmeldcentrum Ter Apel, hierna vindt een verdeling plaats en worden asielzoekers verplaatst naar de locatie waar de eerste stappen van het asielproces kunnen worden doorlopen. Voor de locatie Zutphen is het uitgangspunt 25-30 personen per dag. In het dienstencentrum van Zutphen wordt vervolgens de eerste fase van het asielproces doorlopen. Het gaat om de volgende stappen:

- Het identificeren en registreren van de asielzoeker. Hier registreren we de persoonlijke gegevens van een vreemdeling, worden documenten ingenomen en onderzocht en wordt biometrie afgenomen. Indien nodig worden er vragen gesteld over de herkomst, reisroute en reden voor vertrek uit het land van herkomst. De asielaanvraag wordt ondertekend en op basis van deze informatie kan de IND bepalen welke vervolprocedure doorlopen moet worden.
- De asielzoeker krijgt een medische intake en indien nodig wordt er een tuberculose-onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is verplicht. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de GGD. Een arts bepaald of de asielzoeker in quarantaine wordt geplaatst.

Gedurende deze fase wordt de asielzoeker opgevangen op het dienstencentrum.

Na het doorlopen van dit gedeelte van het asielproces wordt de asielzoeker naar een andere opvanglocatie verplaatst. Om bij te komen van zijn reis, krijgt een asielzoeker minstens 6 dagen de tijd tijdens de zogenaamde rust- en voorbereidingstijd. Daarna start de algemene asielprocedure. Voor specifieke groepen geldt een afwijkende procedure. Meer informatie is beschikbaar op <https://ind.nl/nl/asielprocedures-in-nederland#dublinprocedure>

- b. Asielzoekers worden dus voor een heel klein, specifiek onderdeel van hun procedure voor een paar weken van Ter Apel naar Zutphen gebracht en van daaruit naar een AZC, klopt dat?

Dat klopt.

- c. Wat zorgt voor de versnelling?

Een asielzoeker die zich aanmeldt in Ter Apel doorloopt aansluitend binnen gemiddeld 3 weken de eerste fase van het asielproces. In de afgelopen jaren kwam het regelmatig voor

dat dit proces in Ter Apel niet direct kon worden gestart of worden afgerond door onvoldoende opvangcapaciteit of capaciteit bij medewerkers

- 3) Kan het COA het dienstencentrum zonder toestemming van de gemeente Zutphen een andere bestemming geven, bijvoorbeeld van het dienstencentrum een azc of andersoortige opvanglocatie maken?

Nee, in de concept bestuursovereenkomst is expliciet afgesproken dat de locatie bestemd is om het asielproces te faciliteren.

4) Bestuurlijke brief vergoedingen

De gemeente krijgt voor de jaren 2023 tot en met 2027 een vergoeding voor extra kosten. Totaal: 477.655 euro. Is per jaar 95.532 euro.

De ambtelijke inzet van Zutphen is begroot op 4890 uur. Dat is per jaar bijna 1000 uur, 978 uur om precies te zijn. Dat is bijna 20 uur per week (18,8 uur om precies te zijn) voor een groot aantal vakgebieden.

- a. Waar is die urenbegroting op gebaseerd? Hoe is deze tot stand gekomen? Hoe zijn de uren berekend?

Het gaat om een raming van de effectieve uren, zonder vakanties, ziekte, pauzes etc. Het bedrag delen door het aantal jaar (5) of weken is niet representatief, omdat er intensieve fases en periodes zullen zijn in het proces, maar ook periodes van relatieve rust. De initiatieffase vraagt altijd om de meeste ureninzet.

- b. In de specificatie per functie is voor extra inzet van een communicatieadviseur 460 uur begroot.

Dat kost 46.000 euro, waarvan de gemeente 34.655 euro krijgt vergoed van het COA. Waarom krijgt de gemeente de communicatieadviseur niet volledig vergoed, in tegenstelling tot andere functies?

Als de 5 jaar afloopt, zullen er opnieuw gesprekken plaatsvinden met het COA om te onderhandelen. Er is een inschatting gemaakt op basis van ervaring in andere projecten en in overleg met de betrokken ambtenaren. Communicatie wordt niet uitgevoerd door alleen een communicatieadviseur, ook de projectleider en andere ambtenaren pakken communicatietaken op.

- c. Die 460 uur voor communicatie is voor vijf jaar. Dat betekent 90 uur per jaar, dat is nog geen 2 uur per week. Dat kan ons inziens nooit uit.

Wanneer je als gemeente zegt dat je communicatie met bewoners, bedrijven, enzovoorts belangrijk vindt, ga je hier de mist in. Die 460 uur moeten nu al bijna gebruikt zijn: gezien alle communicatie. Hoe moet dat verder?

Tot de eventuele ingebruikname van het dienstencentrum is de gemeente verantwoordelijk voor de communicatie met de inwoners.

Communicatie met de bewoners lijkt weer een sluitpost, terwijl het prioriteit zou moeten krijgen. Graag een toelichting.

Zie het antwoord onder a. en b

- d. Gezien het bovenstaande: hoe realistisch zijn de urenbegrotingen van de andere disciplines? Zijn hiervoor specificaties beschikbaar?

Zie het antwoord onder a. en b.

e. De urenvergoeding gaat tot en met 2027. Wat gebeurt er als het hele proces langer duurt? Worden die vergoedingen dan ook verlengd? Zijn daar afspraken over gemaakt? En zo ja: welke? Zo nee: waarom niet?

Zie het antwoord onder a. en b

f. Wat is er afgesproken over / hoe er wordt omgegaan met overschrijdingen van de ambtelijke inzet? Is dat vastgelegd? Zo ja: Hoe / waar is dat vastgelegd?

Zo nee: moet dat niet worden vastgelegd?

Zie het antwoord onder a. en b

5) Waarom is er geen boeteclausule?

In de concept-bestuursovereenkomst is opgenomen dat bij herhaaldelijke overtreden van de afspraken, de overeenkomst ontbonden kan worden. Een boeteclausule ontbreekt. Het niet opnemen van een boeteclausule kan de gemeente een zekere mate van controle ontnemen over de naleving van afspraken en kan leiden tot extra kosten, vertragingen, of verminderde kwaliteit van de dienstverlening zonder dat er een concrete financiële prikkel is om deze problemen te corrigeren. Het opnemen van een boeteclausule kan de gemeente meer zekerheid bieden dat de gemaakte afspraken effectief worden nageleefd. Het geeft geen garantie, maar biedt wel een goede stok achter de deur, om ongewenste situaties, zoals bijvoorbeeld in Ter Apel, te voorkomen. Wel moet bedacht worden dat het in Ter Apel om een Aanmeldcentrum gaat met een capaciteit van 2.000 asielzoekers, met bijgevolg alle mogelijke aanloop van Asielzoekers, en dat het hier om een Dienstencentrum gaat, waarbij geen spontane aanmelding en aanloop mogelijk is.

De bestuursovereenkomst kan worden opgezegd als het COA zich niet houdt aan het maximale verblijf van zes weken en het maximale aantal van 250 asielzoekers in het Dienstencentrum.

6) Hoe gaat de gemeente toezien op de max van 250 bewoners?

In artikel 3 van de bestuursovereenkomst staat dat het COA na afloop van iedere maand gegevens verstrekt van het aantal opgevangen Asielzoekers in de betreffende maand.

Het gaat om een overzicht met het gemiddelde aantal, het minste aantal en het meeste aantal opgevangen Asielzoekers in de maand. Dat overzicht ontvangen we ook op jaarbasis.

In de praktijk gaan we werken met een nachtregister vergelijkbaar zoals in een hotel waarin COA de gegevens van hun bewoners registreren. De gemeente ontvangt het nachtregister en kan de gegevens van de bewoners en de aantallen controleren.